
9. RENDEZVÉNYEK, ISMERETTERJESZTŐ, NÉPSZERŰSÍTŐ PROGRAMOK

Könyvbemutató

2022. február 7-én mutatta be az Erdélyi Múzeum-Egyesület a 2020-as és 2021-es kiadványait az MTA Könyvtár és Információs Központ konferenciatermében. A kiadványokat bemutatta Biró Annamária, felelős kiadó, Bitay Enikő, az EME főtitikára és Keszeg Vilmos, az EME elnöke. Köszöntőt mondott Monok István, az MTA KIK főigazgatója.

2022. április 6-án mutatta be az MTA Könyvtár és Információs Központ a kéziratári katalógusai sorozatában megjelent legújabb kétkötetes kiadványát, *Krähling Edit: Radnóti Miklós és Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni hagyatéka a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Kézirattárában*. Köszöntőt mondott Monok István, az MTA KIK főigazgatója. A köteteket bemutatta és a katalógus összeállítójával beszélgetett Ferencz Győző irodalomtörténész. A rendezvény házigazdája Babus Antal, az MTA KIK Kézirattárának vezetője.

2022. május 11-én az MTA Könyvtár és Információs Központ konferenciaterme adott helyett Pió Márta: *Titkok és történetek. Egy mázlista riporter naplójából* című kötetbemutatójának. Pió Márta vendége Várszegi Asztrik, püspök, em. pannonhalmi főapát volt.

A Balassi kiadó az év második felében többször is tartott az MTA Könyvtár és Információs Központban könyvbemutatót. 2022. szeptember 26-án Klaniczay Gábor: *A boszorkányüldözés története* és Éva Pócs–András Zempléni ED.: *Spirit possession* című kötetét; 2022. október 26-án Tamási Ildikó: *„Adj netet!”* című kötetét; 2022. november 2-án Dénes Iván Zoltán: *Választott nemzet* című kötetét; 2022. december 6-án Veres András: *És megint előlről... Ady, Kosztolányi, József Attila* című kötetét mutatták be.

Kiadói napok

Az Elektronikus Információs szolgáltatás keretein belül 52 alkalommal rendeztünk személyes és/vagy online felhasználóképzést, kiadói napot.

Konferenciák

2021-ben 7 kutatásiadat-archiválási pilot-projekt valósult meg a Research Data Alliance Hungarian National Node (HRDA) szervezet projektjének keretében, az ELKH Titkárság anyagi támogatásával: <https://openaccess.mtak.hu/hrda-2/> A projekt záró rendezvényére 2022. január 18-án került sor online formában.

Az ELKH BTK Irodalomtudományi Intézet 2022. május 26–27-én kétnapos nemzetközi (angol és német nyelvű) konferenciát rendezett *Aesthetic Communication in Europe 1700–1900 [Esztétikai kommunikáció Európában 1700–1900]* címmel. A tanácskozás témája a modern esztétika első két évszázada, az elméleti szövegek mellett az irodalmi és képzőművészeti gyakorlatra is koncentrálna.

2022. október 13-án rendezte meg a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Tudományos és Szakkönyvtár Szekciója a *Mitől korszerű egy szakkönyvtár? – A modern szakkönyvtár régen és napjainkban* című konferenciáját. A konferencia az Akadémiai Könyvtár egykori főigazgatója, Rózsa György (1922–2005) születésének centenáriuma alkalmából került megrendezésre. Köszöntőt mondott Monok István, az MTA KIK főigazgatója és Rózsa Dávid, az OSZK főigazgatója, Rózsa György unokája.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ és a Scientific Knowledge Services szervezésében 2022. november 8-án, a Magyar Tudomány Ünnepe programsorozathoz kapcsolódóan ötödik alkalommal került megrendezésre a *Focus on Open Science* konferencia. A rendezvény célja az volt, hogy bemutassa az európai intézmények miként kezelik a nyílt tudomány térnyerésével kapcsolatos kihívásokat. A konferencia meghívott előadói kitűnő szakemberek voltak.

Szakmai nap

Információzzunk együtt! címmel a Könyvtárostánárok Egyesülete az MTA Könyvtár és Információs Központban rendezte meg tavaszi szakmai napját 2022. április 22-én, pénteken.

	Rendezvények	Rendezvények száma	Részvevők száma (fő)
1.	Kulturális, közművelődési, közösségi rendezvények	30	1050
2.	Olvasáskultúra-fejlesztő programok		
	Üzenet a palackban (biblioterápia)	9+9 (online)	144
3.	Konferenciák	11	715
4.	Egyéb rendezvények	EISZ: 13 Értekezletek: 19 Science Meetup: 7	EISZ: 325 Értekezletek: 380 Science Meetup: 420
5.	Online rendezvények	115	240
	Összesen	213	3274

9.1 PROGRAMSOROZATOK

Üzenet a palackban biblioterápiás beszélgetéssorozat – online és élőben (vezeti: Fejős Edina főkönyvtáros, biblioterapeuta)

Januári téma: Kosztolányi Dezső *A patikus meg ő* című novellája

Februári téma: Szlukovényi Katalin *Robotpilóta* című verse

Márciusi téma: Ludwik Askenazy *A tojás* című novellája

Áprilisi téma:	Szabó T. Anna <i>A belső mosoly</i> című verse
Májusi téma:	Kosztolányi Dezső <i>Vendég</i> című novellája
Júniusi téma:	Kosztolányi Dezső <i>Szeretet</i> című verse
Szeptemberi téma:	Csukás István <i>Ki ette meg a nyarat?</i> című verse
Októberi téma:	Sławomir Mrożek <i>Forradalom</i> című novellája
Novemberi téma:	Raymond Carver egyik verse
Decemberi téma:	Fekete István <i>A fa</i> című novellája

Budapest Science Meetup

2022. május 12.	Lakható világok nyomában – exobolygók a lakhatósági zónában Előadó: Boldog Ádám (CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet)
2022. június 16.	Mesterséges intelligencia az onkológiában. Végső ütközet a rák ellen? Előadó: Dr. Peták István (Semmelweis Egyetem tudományos főmunkatársa, az Oncompass Medicine alapítója és tudományos igazgatója)
2022. szeptember 15.	Emberi betegségek állati modelljei – hogyan segíthet a zebra hal megérteni a Bloom szindróma kialakulását Előadó: Annus Tamás (ELTE TTK Genetikai Tanszék)
2022. október 20.	A muhi csata magyar, és nem csak magyar történeti szempontból Előadó: Nagy Balázs (ELTE BTK, Történeti Intézet, Középkori Történeti Tanszék)
2022. november 10.	Mi a közös az ingaórákban és az idegsejtekben? Előadó: Hangya Balázs (Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, Rendszer-neurobiológia kutatócsoport)
2022. december 8.	Hogyan zajlott a James Webb űrtávcső beüzemelése? Előadó: Detre Örs Hunor (Max Planck Institute for Astronomy)

9.2 KIÁLLÍTÁSOK

Kézirattár

A Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma, a Tokaj-Hegyalja Egyetem Kulturális Örökség Tudományok Tanszéke és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ 2022. március 19-én tartotta a Magyar Nemzeti Múzeum és a Tokaj-Hegyalja Egyetem szakmai együttműködési megállapodásának aláírását, valamint a Nemzeti Kastély- és Várprogram támogatásából megújult múzeumi jegypénztár megnyitását az MNM Rákóczi Múzeumában Sárospatakon.

Az ünnepi eseményen beszédet mondott L. Simon László főigazgató, miniszteri biztos, Hörcsik Richárd egyetemi tanár, parlamenti képviselő, Bolvári-Takács Gábor, a Tokaj-Hegyalja Egyetem rektora. Az eseményhez kapcsolódóan sor került a Felvidéki tájakon. Thomas Ender akvarelljei című kiállítás megnyitójára, melyet az MTA Könyvtár és Információs Központ Kézirattára készített el.

Keleti Gyűjtemény

A Magyar Tudomány Ünnepe 2021-es eseménysorozat keretében megrendezett *Szerezz bölcsességet, szerezz eszességet* című Goldziher Ignác centenáriumi kiállításunk 2022. február 15-ig volt látogatható.

Vámbéry Ármin kiállításunk a Múzeumok Éjszakáján, június 25-én nyílt meg Zircen, a Reguly Antal Múzeumban. A kiállítást egy hónapra kölcsönöztük.

A Magyar Tudomány Ünnepe 2022-es eseménysorozat keretében nyílt meg november 3-án a Sárga istenek és ritka nyelvek nyomában – Ligeti Lajos (1902–1987), az iskolateremtő tudós címmel az MTA székház aulájában a három hónapig nyitva tartó kiállítás. A kiállítást az MTA Könyvtár Keleti Gyűjteménye rendezte, a kiállításról virtuális séta is megtekinthető az alábbi címen: <https://ligeti.digitaliskepmuhely.hu/>

2022. október 5-én nyílt meg az MTA Könyvtár és Információs Központ Vasarely-termében a kiskunhalasi Thorma János Múzeum utazókiállítása, amely a 185 éve született és 100 éve elhunyt akadémikus, orientalista és református lelkész Szilády Áronra emlékezik. A kiállítást Dr. Kelecsényi Ágnes, az MTA KIK Keleti Gyűjteményének osztályvezetője és Prof. Dr. Vásáry István orientalista akadémikus nyitotta meg. Az október végéig nyitva tartó kiállításon Szilády életútját tekinthettük meg, néhány, az MTA KIK Kézirattára és a Keleti Gyűjtemény által őrzött ritka kézirat kíséretében.

9.3 VENDÉGEK, LÁTOGATÓK

Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztály

A Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztály november 17-én fogadta szakmai tájékozódásra Molnár Domonkost, aki az OSZK segédkönyvtáros képzésén vesz részt.

December 8-án vendégül láttuk a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemről Sorbán Angellát és kolléganőjét (Tudományos Kutatásszervezési Osztály).

Április 26-án William Holbrook, a Cambridge-i Egyetem hallgatója, december 9-én Patrick Eiden-Offe, a berlini Leibniz-Zentrum für Literatur- und Kulturforschung kutatója tett látogatást a Lukács Archívumban, az osztály munkatársainak kíséretében.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Március 22. Az MTA KIK önkénteseinek és egyéb személyeknek a Kézirattár gyűjteményének bemutatása. (15 fő, 60 perc, Babus Antal)

Április 13. A Jansenisms and Literature in Central Europe című konferencia résztvevői megtekintették a Kézirattár, valamint a „nagy” Könyvtár gyűjteményben található, a témával kapcsolatos könyveket. Bemutatót tartott Tüskés Anna. (25 fő, 120 perc, francia nyelv).

Július 26. A Gyűjteményszervezési Osztályon dolgozó Erasmus-ösztöndíjas diákok. (2 fő, 60 perc, Babus Antal)

Október 5. „Könyvtár, ami összeköt” program könyvtáros résztvevői. (Babus Antal, 11 fő 45 perc)

Október 20. Sarnyai Csaba Máté egyetemi docens és a Károli Gáspár Református Egyetem diákjai. (Babus Antal, 25 fő 45 perc)

November 29. Diákok az Akadémián. (Babus Antal, 3x20 fő 3x30 perc)

December 19. MTA Könyvtári Bizottsága tagjainak bemutató az MTA Alelnöki irodájában (Babus Antal, 8 fő 40 perc)

Lukács Archívum

Április 26. William Holbrook, a Cambridge University PhD-hallgatója tekintette meg a Lukács Archívum és Könyvtárat. (1 fő, 60 perc, Isztray Simon, Kiss Ildikó, Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály)

Keleti Gyűjtemény

Január 17-én a Palesztin Ügyvivőnek mutatta be a kiállítás kurátora a Goldziher centenáriumi kiállítást.

Május 30-án a Gyűjteménybe látogatott Michele Shedlin, Goldziher Ignác rokona, aki híres elődje kéziratait tekintette meg.

Szeptember elsején Koreai Köztársaság nemzeti könyvtárának delegációja látogatott a Gyűjteménybe.

Október 5-én a Könyvtár, ami összeköt programsorozat keretében fogadtunk kollégákat a határon túlról és hazai könyvtárak képviselőit.

Október 12-én Üzbegisztán hazánkba is akkreditált nagykövete látogatta meg a Gyűjteményt.

Október 19-én az ELTE Belső-Ázsia Tanszéke nemzetközi Ligeti konferenciájának előadói számára a mongol kéziratokból rendeztünk bemutatót.

November 21-én a Gyűjteménybe látogatott a marokkói nagykövet asszony.

November 29-én Diákok az Akadémián program keretében három középiskolai osztályt fogadtunk.

December 13-án a Gyűjteménybe látogatott a Mongol Nemzeti Levéltár vezetője, akit a követség attaséja kísért.

Igazgatóság

November 21-én Monok István és Kalydy Dóra egyeztetett Karima Kabbaj marokkói nagykövet asszonnyal a Marokkói Nemzeti Könyvtárral kötendő együttműködési szerződésről.

9.4 DOKUMENTUMOK KÖLCSÖNZÉSE KIÁLLÍTÁSOKHOZ

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

„Békeidőben a zene uralkodik” – a magyarországi evangélikusok zenéje. Evangélikus Országos Múzeum, Budapest, Deák tér 4. (2022. 03. 3. – 2022. 06. 11.) Kölcsönzött műtárgy: 2 db könyv.

Ave spes nostra. A Váradi díszkódextól a Zalka-antifonálig. Győri Egyházmegyei Könyvtár és Kiállítótér, Győr, Gutenberg tér 2. (2022. 03. 11.– 2022. 08. 30.) Kölcsönzött műtárgy: 3 db kódextöredék

Királyok és szentek. Az Árpádok kora. Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár, Fő u. 6. (2022. 03. 15 – 2022. 06. 15.) Kölcsönzött műtárgy: 2 db kódextöredék

- Szilády Áron emlékkiállítás.* Thorma János Múzeum, Kiskunhalas (2022. 03. 18. – 06. 12.) Kölcsönzött műtárgy: Szilády Áronnal kapcsolatos digitális másolatok.
- Felvidéki tájakon – Thomas Ender akvarelljei.* MNM Sárospataki Rákóczi Múzeuma. (2022. 03. 19.– 2022. 08. 10.) Kölcsönzött műtárgy: 48 db akvarell.
- Jurták és kolostorok.* Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum (2022. 03. 24. – 2023. 01. 15.) Kölcsönzött műtárgy: Ligeti Lajossal kapcsolatos dokumentumok.
- Himnusz, Szózat, Nemzeti dal.* Országos Széchényi Könyvtár (2022. 03.–) Kölcsönzött műtárgy: a Szózat digitális másolata.
- Kiválóság a kutatásban. A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj 25 éve.* MTA palotája, Díszterem. (2022. 04. 28.) Kölcsönzött műtárgy: Bolyai János: Appendix.
- Gróf Lónyay Menyhért születésének 200. évfordulójára rendezett emlékülés.* MTA, Díszterem. (2022. 05. 17.) Kölcsönzött műtárgy: Lónyay Menyhérttel kapcsolatos eredeti dokumentumok.
- Jó emberek léteznek, hogyan lehetőségek?* Budapest Főváros Levéltára. (2022. 05. 30.–) Kölcsönzött műtárgy: Heller Ágnessel kapcsolatos digitális dokumentumok.
- Az idő metszeteiben Vas István (1910–1991).* Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre. (2022. 06. 17.– 10. 14.) Kölcsönzött műtárgy: Eredeti kéziratok, 10 tétel.
- Nagyvázsonyi vár turisztikai célú fejlesztése. Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság. (2022–) Kölcsönzött műtárgy: Wathay-kódex két képe.
- Szilády Áron emlékezete.* MTA KIK Vasarely-terem. (2022. 10. 05.–2022. 10. 20.) Kölcsönzött műtárgy: 9 tétel.
- A Báthoryak.* MNM Rákóczi Múzeuma, Sárospatak. (2022. 10. 06.–2023. 10. 31.) Kölcsönzött műtárgy: 4 könyv.
- Lépcsőszeminárium.* MTA Művészeti Gyűjtemény (2022. 10. 21.) Kölcsönzött műtárgy: Kisfaludy Károly kézfejsontja, perzsa, kézzel festett szantálfa tolltartóban.
- Sárga istenek és ritka nyelvek nyomában – Ligeti Lajos (1902–1987), az iskolateremtő tudós.* MTA KIK Keleti Gyűjtemény, MTA Palota bejárati aulája. (2022. 11. 03.–2023. 02. 15.) Kölcsönzött műtárgy: 25 tétel.

Költő lenni vagy nem lenni c. állandó Petőfi-kiállítás. Petőfi Irodalmi Múzeum (2022. 11. 15. – 2025. 12. 12.)
Kölcsönzött műtárgy: Vörösmarty Mihály sakk-készlete.

Keleti Gyűjtemény

Március 24-én nyílt meg a Hopp Ferenc Ázsiai Múzeum *Jurták és Kolostorok* című kiállítása. Ennek Ligeti Lajosra vonatkozó része a Keleti kölcsönzésein alapul.

Augusztus 17-én visszakaptuk Kölnből a Misné Tóra két kötetét. A 13. századi kézirat mind a négy kötete fél éves váltásban az Erzbistums Köln, Kolumba Múzeumában volt kiállítva.

9.5 KÖNYVTÁRI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Tokaj-Hegyalja Egyetemmel. A Könyvtár különböző kutatástámogatási szolgáltatásokat (könyvtári képzés, DOI, OJS, MTMT, REAL használat) nyújt az újonnan alakult egyetemnek.

Aláírtuk a LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche – Association of European Research Libraries) és az MTA KIK együttműködési megállapodását a 2023. évi LIBER konferencia szervezéséről és lebonyolításáról.

9.6 RÓLUNK ÍRTÁK, RÓLUNK SZÓL

A Kőrösi Csoma Sándorról Orosz Gergellyel készített interjú az *Álmok álmodói* sorozatban március 31-én volt látható.

Szeptemberben az M5 csatorna *História* című sorozat utazókról szóló részében Kelecsényi Ágnes és Orosz Gergely közreműködésével a Kőrösi Csoma- és Stein-gyűjtemények kiemelkedő darabjai kerültek bemutatásra.

A Könyvtár honlapjára felkerült a Goldziher és a Csoma kiállításokhoz készített virtuális séta.

Az MTA KIK Kézirattárának kincsei. Duna TV, *Család-barát*, 2022. április 11. 10.35–11.55.

Babus Antal Arany János Kapcsos könyvéről beszél. Felfedező (nyelvről, zenéről, irodalomról) c. műsor. Kossuth Rádió, 2022. 06. 22. 14.34–

Zenei barangolás. Babus Antal irodalomtörténésszel beszélget Máry Szabó Eszter. Katolikus Rádió, 2022. 09. 04. 20.04–21.00